

**KUNTA
LIITTO**

**KESTÄVÄ
KAUPUNKI**

FCG.

USO

USO-verkoston teemat ja tavoitteet

Kestävällä kuntajohtamisella kohti edelläkävijyyttä

USO

Uuden sukupolven
organisaatiot

USO on poliittisen ja ammatillisen johdon yhteinen vertaisoppimisverkosto, kokemus- ja tutkimustiedon kokoaja sekä paikallisen kehittämistyön konsulttoija.

USO on edelläkävijäverkosto, joka elää ajan hermolla ja pyrkii olemaan askeleen edellä.

USO 2021-2022 kauden kärkiteema on **kestävä kuntajohtaminen**, jossa keskiössä on sosiaalisen, taloudellisen ja ekologisen kestävyys tavoitteiden integroiminen osaksi kuntien strategisen johtamisen viitekehystä ja toimintaa.

USO

Uuden sukupolven
organisaatiot

Verkoston teemat 2021-2022

kestävä kuntajohtaminen
strateginen johtaminen
toimiva kaksoisjohtaminen

Kestävän kuntajohtamisen periaatteet

STRATEGINEN JOHTAMINEN

- Ennakointi ja muuttuva toimintaympäristö valtuustokausien ylittävän päätöksenteon pohjana
- Sosiaalinen, taloudellinen, ekologinen ja teknologinen kestävyys kuntastrategian perustana
- Osallistavilla strategiaprosesseilla kohti vaikuttavia kuntastrategioita
- Suunnitelmallinen strategian toimeenpano ja operatiivinen johtaminen
- Tarkoituksenmukaiset strategisen johtamisen työkalut, seuranta ja mittarit
- Ajankohtaisten uudistusten seuranta, sparraus, vaikutusten arviointi sekä muutosjohtamisen tukeminen

TOIMIVA KAKSOISJOHTAMINEN

- Valtuutettujen valmennus, osaamisen kehittäminen ja ryhmäytyminen valtuustokauden alussa
- Luottamushenkilöiden taitojen ja toimintatapojen sparraamisella kohti vaikuttavaa ja aktiivista valtuustotyöskentelyä
- Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden toimiva yhteistyö
- Tarkoituksenmukaiset kuntakonsernien johtamisjärjestelmät ja organisaatiot
- Toimielinten toimintatavat ja vaikuttavat johtamisen prosessit

Kunnat avainroolissa kestävä kehityksen edistämässä

- Tulevaisuuden kestävä kunta ottaa ihmisen, ympäristön, talouden ja teknologian huomioon tasavertaisesti ja samanaikaisesti kaikessa kunnan suunnittelussa, budjetoinnissa, päätöksenteossa ja toiminnassa.
- Kunnat toteuttavat 2/3 SDG-tavoitteiden toimeenpanosta lakisäateisillä ja vapaaehtoisilla tehtävillä, kehittämistoimenpiteillä, hankkeilla, innovaatioilla, kokeiluilla, hankinnoilla, konsernin omistajaohjauksella...
- Kuntavaalit 2021 ja seuraava valtuustokausi kriittisiä Suomen Agenda 2030 -tavoitteiden saavuttamisen kannalta

Kestävä kaupunki –ohjelma

- Tukee kaupunkien ja kuntien kestävästä kehitystä. Teemat **vähähiilisyys, älykkyys, sosiaalinen kestävyys ja terveellisyys**. Toimet läpileikkaavat aina vähintään kahta eri teemaa.
- Tavoitteena vahvistaa
 - valtion ja kuntien yhteistyötä,
 - kuntien monialaista kestävyystyötä ja
 - systeemistä kestävyysmurrosta johtamisesta käytännön ratkaisuihin.
- Ympäristöministeriö koordinoi, laajaa yhteistyötä. Osa kaupunkipolitiikan kokonaisuutta.
- Lisätietoa: Ohjelmapäällikkö Virve Hokkanen, etunimi.sukunimi@ym.fi, www.kestavakaupunki.fi, @kestavakaupunki, #kestavakaupunki

KUNTA
LIITTO

KESTÄVÄ
KAUPUNKI

FCG.

USO

USO-verkoston toimintatavat ja prosessit

Verkoston yhteiset tilaisuudet vuonna 2021

Teemaseminaarit 24.3 (klo 9 – 12 web), **11.5** ja **6.10** (alustava varaus klo 9 – 15, web/hybridi)

- Osallistujina kuntien luottamushenkilöt ja viranhaltijat
- Teemoina kestävä kuntajohtaminen, strateginen johtaminen ja toimiva kaksoisjohtaminen

Luottamushenkilösparraukset 1.9 ja **1.12** (alustava varaus klo 9 – 15, web/hybridi)

- Osallistujina kuntien luottamushenkilöt
- Teemoina uuden valtuustokauden alku, luottamushenkilön taidot ja toimintatavat sekä vaikuttava luottamushenkilötyöskentely

Ennakointiprosessi 17.2, 17.3, 7.4 ja **28.4** (klo 12.30–15, web)

- Osallistujina 1 – 3 hlö / kunta
- Huom! Erillinen ilmoittautuminen)

Kestävyyden johtamisen vertaiskeskustelut ja kehittämistilaisuudet

- USO-kuntien toimijoiden ja kohderyhmien mukaisesti räätälöidyt vertais- ja kehittämiskeskustelut, joissa mukana asiantuntijasparraajat

Kuntakohtainen kehittäminen

TILANNEANALYYSI kunnan omaan kehittämisen ja yhteisen tilannekuvan hahmottamiseen

- Verkostoon osallistuvista kunnista koostetaan tilanneanalyysi, jossa hyödynnetään tilastoaineistoja sekä muita aineistoja liittyen kunnan elinvoimaan, väestökehitykseen, hyvinvointiin, kuntatalouteen, johtamiseen ja osallisuuteen sekä kestäväan kehitykseen.
- Verkostokuntaa verrataan koko maan kehitykseen sekä verkostokuntiin että muihin verkostokunnan kaltaisiin kaupunkeihin ja kuntiin.
- Tilanneanalyysit tehdään 02 – 07/2021 välisenä aikana. Ennen laadintaa kunta valikoi verrokkit, joista toimitetaan pohjaehdotus.
- Lisätiedot: Kuntakohtainen vastuukonsultti ja tutkuspäällikkö Heikki Miettinen (+358 500 76 2675; heikki.miettinen@fcg.fi)

5 KEHITTÄMISPAJAA kunnan omaan kehittämiseen

- Työpaja voi olla seminaari, työpaja, dokumentin laadinnan tuki, haastattelututkimus, vertailukehittämisen tiedonkeruut ja selvitykset (benchmarking), toiminnan ja talouden analyysit ja vertailut, kyselyiden suunnittelu, toteutus ja analysointi, muu selvitys- tai tietotuki
- Esimerkkejä: Valtuustokauden loppuarvioinnit ja opit seuraavalle valtuustokaudelle, kapulanvaihtopäivät, ennakointi ja toimintaympäristön tarkastelu, strategian laadinnan tuki, uuden valtuuston valmennus ja työskentelyn kehittäminen
- Työpajat ja niiden kytkeminen kunnan kehittämiseen suunnitellaan yhdessä kuntakohtaisen vastuukonsultin kanssa.

Työpajojen pääteemoja USO5 kaudella

Johtamisrakenteet	<ul style="list-style-type: none"> • Johtamisjärjestelmän/johtamismallin arviointi ja kehittäminen (Oulu, Tuusula, Kuhmoinen, Järvenpää, Salo, Kannus, Inari, Kuopio) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuntien johtamisjärjestelmät muutoksessa – trendejä ja ratkaisuja muissa kunnissa (Kokkola, Kuhmoinen, Kannus) • Kehitysyhtiön toiminnan uudelleenorganisointi (Ylivieska)
Johtaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Valtuustotyöskentelyn arviointi ja kehittäminen (Kokkola, Pöytyä, Iisalmi, Juva, Muurame, Lempäälä, Kalajoki, Hailuoto) • Kaupunginhallituksen työskentelyn arviointi ja kehittäminen (Rovaniemi, Forssa) • Kaupunginhallituksen pelisääntöjen välitarkastelu (Rovaniemi, Kokkola) • Valiokuntatyöskentelyn kehittäminen (Hamina) 	<ul style="list-style-type: none"> • Omistajaohjaus ja omistajapolitiikka (Rovaniemi, Pöytyä, Iisalmi, Juva, Muurame, Puumala, Ylivieska) • Tiedolla johtamisen kehittäminen (Tornio) • Johtoryhmän työskentelyn kehittäminen (Riihimäki) • Esimiesjohtamisen kehittäminen (Forssa)
Strategia ja ohjelmat	<ul style="list-style-type: none"> • Strategian väliarviointi, päivittäminen ja tulevan strategiatyön suuntaaminen (Tornio, Kangasala, Viitasaari, Iisalmi, Juva, Muurame, Salo, Puumala, Pello, Hailuoto, Nurmijärvi) • Strateginen ennakointi ja toimintaympäristön muutos (Hamina, Riihimäki, Iisalmi, Pello, Juva) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kymppi+5 ohjelman arviointi ja kehittäminen (Kangasala) • Elinvoimaohjelma (Pöytyä) • Osallisuusohjelma (Kuhmoinen) • Strategian toimeenpano-ohjelmien arviointi ja tarkentaminen (Utajärvi) • Maaseutuohjelma (Kangasala)
Muu toiminnan ja palveluiden kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Kuntatalous (Tornio, Hamina, Iisalmi, Juva, Forssa, Nurmijärvi, Ylivieska, Eurajoki) • Toiminnalliset tavoitteet ja mittarit (Nurmijärvi) • Vaikutusten ennakoarviointi (Nivala, Kangasala, Nurmijärvi, Puumala) • Salassa pidettävä tieto ja sen käsittely (Riihimäki) • Verkkoviestintä (Inari) ja brändityö (Tornio) 	<ul style="list-style-type: none"> • Asumisen kehittäminen, asunto- ja maapolitiikka (Nivala, Viitasaari, Forssa, Hailuoto) • Hyvinvointijohtaminen, hyvinvoinnin edistämisen indikaattorit ja käytännöt (Kokkola, Ylivieska, Puumala, Kannus) • Osallisuuden edistäminen ja osallistuva budjetointi (Kokkola, Hamina, Kuhmoinen)

Verkostokunnat 2021 – 2022

(päättös osallistumisesta tähän mennessä)

Raisio

Lempäälä

Muurame

Vaasa

Siuntio

Kuhmoinen

Kajaani

Salo

Kurikka

Tornio

Juva

Tuusula

Imatra

Hamina

Mikkeli

Eurajoki

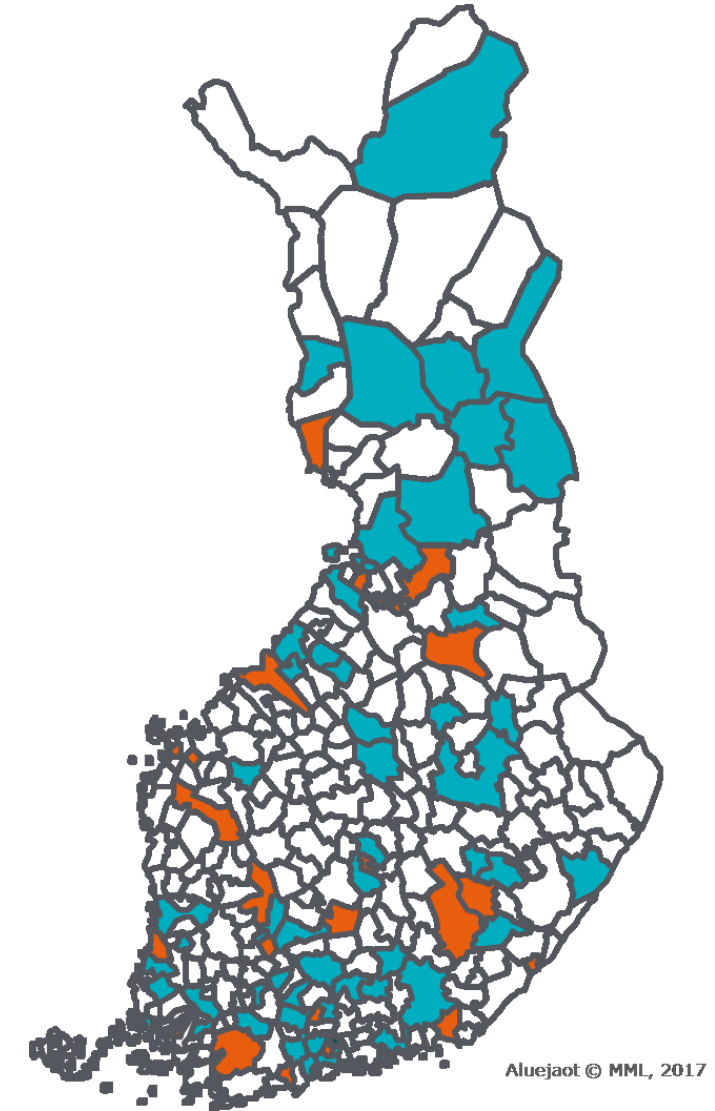
Liminka

Riihimäki

Utajärvi

Kokkola

Ylöjärvi

USO

Uuden sukupolven
organisaatiot

KUNTA LIITTO

Jarkko Majava
Kehityspäällikkö
050 325 2306
Jarkko.majava@kuntaliitto.fi

FCG

Anni Antila
Johtava konsultti
050 406 3540
anni.antila@fcg.fi

Virve Hokkanen
Ohjelmapäällikkö
029 525 0034
virve.hokkanen@ym.fi

@KL_uso
@FCG_Group
@kestavakaupunki

#USOkunnat
#kestäväkaupunki

www.kuntaliitto.fi

KUNTA LIITTO